

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULLARINDA OKUYAN BAYAN ÖĞRENCİLERİN OKUMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ (FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

EXAMINING READING HABITS OF FEMALE STUDENTS RECEIVING EDUCATION IN SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS (EXAMPLE OF FIRAT UNIVERSITY)

Özgür KARATAŞ¹, Murat KORKMAZ², A. Serdar YÜCEL³,
Serkan HACICAFEROĞLU⁴, Ahmet ATALAY⁵

¹*İnönü University Department of Health, Sports and Culture, Malatya, Turkey*

²*Güven Group Co. Inc. Finance Director, İstanbul -Turkey*

³*Firat University School of Physical Education and Sports, Elazığ, Turkey*

⁴*İnönü University Department of Health, Sports and Culture, Malatya, Turkey*

⁵*Ardahan University School of Physical Education and Sports, Ardahan, Turkey*

Özet: Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüzde özellikle üniversite öğrencilerinin kazanması gereken en önemli becerilerden biride kuşkusuz sürdürülebilir okuma alışkanlığıdır. Özellikle kitleleri etkisi altına alan ve gittikçe büyüyen bir sektör haline gelen spor alanında eğitim alan bayan öğrencilerin bu alanda donanımlı ve verimli olmaları ile daha etken konuma gelmelerinde okuma alışkanlığı kazanmalarının önemli olduğu söylenebilir. Bu bağlamda Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan bayan öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının belirlenmesi ve bazı değişkenler açısından farklılıkların ortaya koyulması amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini Fırat Üniversitesi B.E.S.Y.O.da okuyan toplam 280 bayan öğrenci, örnekleme ise rastgele yöntemle seçilmiş toplam 177 bayan öğrenci oluşturmaktadır. Veriler SPSS 17.0 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde) kullanılmıştır. Niteliksel kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında ki-kare analizi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların çoğunluğunun (% 56,7) okumaya günde yarım saatten daha az zaman ayırdıkları, % 66,7'sinin kütüphanelere nadiren gittikleri ve % 64,4'ünün üniversite öncesi eğitimleri süresince kendilerine okuma alışkanlığı kazandırılmadığı düşüncesinde oldukları belirlenmiştir. Ayrıca bölüm, sınıf ve gelir durumuna göre okuma süresi, son bir yıl içinde okunan kitap sayısı, günlük televizyon izleme süresi, öncelikli satın alma tercihi ve kütüphaneye gitme sıklığı gibi bazı değişkenlere göre farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Kitap Okuma, Okuma Alışkanlığı

Abstract: In our day referred to as the information age today, one of the most important skills that the university students should especially win, is no doubt a sustainable reading habit. Having the female students who have been studying in the field of sport, which has become a sector influencing particularly the masses and which has become a growing industry, it can be said that it is important for them to gain a habit of reading in acquiring a more active position by being more equipped and being efficient in this area. In this context, it was aimed at determining the reading habits of the female students studying in the School of Physical Education and Sports at the Fırat University and to reveal the differences in terms of some variables. The population of the study was consisted of total 280 female students studying at Fırat University, the School of Physical Education and Sports, and its sample was consisted of total 177 female students, selected by a random method. Data were analyzed by SPSS 17.0 program. Descriptive statistical methods were used in analyzing of the data (Number, Percent). Chi-square analysis was performed in the comparison of the qualitative categorical variables. As a result of the survey, it was determined that the majority of participants (56.7%) spent less than half an hour daily to read, 66.7% of them rarely went to the libraries and 64.4 % of them thought that they were not encouraged to read during the pre-university education. In addition, it was found out that there were some differences with respect to some variables such as reading time according to the department, grade and income status, the number of books read during the past one year, the daily television viewing time, the preferences of priority of purchase and the frequency of going to the libraries.

Key Words: Physical Education, Reading Book, Reading Habit

1. Giriş

İnsanlarda var olan merak duygusu, onları sürekli araştırmaya ve keşfe yöneltmektedir. Kişinin çevresindeki olayları keşfetmesinde ve bilgi dağarcığını sürekli artırmasında okuma her zaman önemli bir yer tutmuştur. Bilginin çok daha fazla önemli hale geldiği günümüzde okuma vazgeçilmez bir araç durumundadır. Çünkü okuma öğrenmenin temelini teşkil etmektedir (Yılmaz ve Benli, 2010: 282).

Okuma, basılı ya da yazılı sözcükleri duyu organları yoluyla algılama, bunları anlamlandırıp kavrama; zihinsel ve düşünsel bir edim, basılı ve yazılı simgelerle iletişimsel bir etkinlik içerisine girme, birtakım algısal ve bilişsel işlemlerden oluşan bir alma, yorumlama ve tepki verme sürecidir (akt: Saracaloğlu ve Karasakaloğlu, 2011: 99-100).

Okuma insanın içinde bulunduğu dünyayı ve insanları tanıtan, dünyasını zenginleştiren; bireysel ve toplumsal kimliğini kazanmasında etkili ve hayatı boyunca gerekli olan bir dil becerisidir. Okuma toplumların medeniyet içindeki yerlerini belirleyen bir özelliktir (Korkmaz, 2008: 71'den akt: Şahin, 2010: 1450).

Okuma çağdaş uygarlık değerlerinin oluşumunda, yayılmasında ve kuşaktan kuşağa aktarılmasında en etkili araçlardan biridir. Aynı zamanda, bireye farklı bakış açıları kazandıran bir eylemdir (Temizkan ve Sallabaş, 2009: 158, 170). Okuma, bilgi edinmenin altyapısını eleştirel düşünme ve yorum yapma gücünün temelini oluşturmaktadır (Ungan, 2008: 219). Okuma, bireyin hayatı algılamasında olayları ve durumları görmede ve

yönlendirmede ona yeni imkânlar sağlayan bir eylemdir (Gönen 2007: 61).

Okuma, insan davranışlarını şekillendiren, geliştiren ve kişiye engin dünya görüşü kazandıran bir eylemdir. Okuma insan yaşamının çocukluk evresinde okulla birlikte kazanılan bir etkinlik olmakla birlikte bu etkinliğin süreklilik kazanması okuma alışkanlığını ortaya çıkarmaktadır (Çakmak ve Yılmaz, 2009).

Kuşkusuz bilgi sahibi olmanın birçok yolu vardır. Okuma bu yollardan en etkili olanıdır. Okuma bireyin bilgi edinebilmesi ve öğrenmesi sağlar. Bunun yanında okuma bireyin; (Koç ve Müftüoğlu, 2008, s. 62'den akt: Arı ve Demir, 2013: 117).

- Davranış ve başkalarıyla ilişkilerini yönlendirir;
- İç dünyasını zenginleştirir;
- Bakış açısını genişletir;
- Çevresine önyargısız, yansız ve hoşgörülü bakmasını sağlar;
- Beğeni düzeyini artırır;
- Düşünme ve yaratma özgürlüğü ile değerlendirme alışkanlığı kazanmasını sağlar.

Toplumsal gelişmişlik göstergesi olarak görebileceğimiz okuma alışkanlığı bilgi tüketiminin temel aracıdır. Toplumsal gelişim için bilgi tüketimini artırmanın ve yenilikleri takip etmenin en sağlıklı yolu toplumu oluşturan fertlere düzenli ve sürekli okuma alışkanlığı kazandırmaktır (akt: Özbay vd., 2008: 119).

Okuma alışkanlığı, bireyin kişiliğini geliştiren, düşünce dağarcığını zenginleştiren ve dolayısıyla toplumda daha iyi bir yer edinmesini sağlayan en önemli araçtır (Yılmaz, 2006: 2).

Okuma alışkanlığı, yaşam boyu öğrenmenin temelini oluşturması nedeniyle de önemlidir. Bireylerin yaşamları boyunca elde ettikleri bilgi ve becerileri arttıran ve aynı zamanda bu değerlerin bireysel ve toplumsal yaşama uyarlanmasına olanak sağlayan beceridir (Odabaş, vd., 2008: 432, 435).

Bir toplumun ne düzeyde okuma alışkanlığına sahip olduğunu tespit etmenin iki yolu mevcuttur. Bunlardan biri doğrudan okuma alışkanlığının ölçülmesidir. Bu amaçla ölçüm yapılmak istenen kesim bireysel ya da grup olarak gözlem, görüşme veya anket uygulamasına dahil edilirler. Bu yöntemde hedef kitlenin okuma düzeyi benzer çalışmalarla ya da okuma alışkanlığı konusunda oluşturulan standartlarla karşılaştırılarak tespit edilmeye çalışılır. Bir diğeri ise okuma eylemi ile doğrudan ilişkili olan bir takım göstergelerden hareketle toplumun okuma düzeyini saptamaktır. Örneğin ülkede üretilen/satın alınan kitap, dergi ve gazete miktarı, kütüphane sayısı, kütüphane kullanım istatistikleri, kütüphanelerin sahip olduğu materyal miktarı ve türü gibi bazı ölçütler bunlardan bazılarıdır (Odabaş ve dğ., 2008: 439).

Bireylerin kitaba sahip olma bilinci, evlerde kütüphane oluşturma eğilimi, kitap hediye etme alışkanlığı ve kütüphanelerden yararlanma düzeyi bir ülkenin okuma etkinliğine verdiği önemi yansıtan bir göstergedir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde gençlerin okuma alışkanlığı kazanmaları, bilinçli ve gelişmiş bir toplum oluşturma yolunda atılacak önemli bir adımdır (Gönen, Öncü ve Işıtan, 2004).

Günümüzde bireysel ve toplumsal gereksinimleri karşılamak için yaşam boyu öğrenme ne kadar önemli ise bireyin yaşam boyu öğrenebilme becerisi kazanabilmesi için okuma alışkanlığına

sahip olması da o kadar önemlidir (akt: Pekkanlı ve Kartal, 2010: 93).

Kitap okumanın en çok önem kazandığı yerlerden biride üniversiteler olarak görülmektedir. Buna rağmen her türlü mesleki yeterliliğin öğretildiği, sürekli araştırma-geliştirme faaliyetlerinin olması gereken ve güncel bilgiye mutlak surette ulaşmak zorunda olan üniversitemizde yapılan çeşitli araştırmalarda kitap okuma alışkanlığına ilişkin olumsuz sonuçlar elde edilmiştir (Arslan vd., 2009: 115).

Tel ve diğ. (2007), beden eğitimi ve spor bölümü öğrencileriyle yaptıkları çalışmanın sonucunda, beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarının olmadığını ve boş zamanlarını çoğunlukla sportif faaliyetlerle geçirdiklerini bulmuşlardır. Öğrenciler arasında kütüphaneye gitme oranı çok düşük çıkmıştır. Çalışmada öğrenciler, kitap okumama nedenleri olarak televizyona fazla zaman ayırdıklarını ve okulun okuma alışkanlığı kazandırmadığını ifade etmişlerdir (Tel vd., 2007: 185-199).

Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda okuyan öğretmen aday öğrenciler, yoğun bedensel ve zihinsel eğitimden geçmeleri nedeniyle ruhen, fikren, ilmen ve bedenen sağlam olması gerekir (Sunay ve Gündüz, 1994). Bunun yolu da, araştırmak ve kitap okumaktır. Çünkü bunlar; öğretmenlik mesleğine uygun psikomotor, duyuşsal ve bilişsel davranışları kazanmaları, meslekî formasyon kazanmaları için gereklidir. Meslek, yeni bilgilere ulaşmak için insanın araştırmaya verdiği çaba ve gayret, yadsınamaz bir gerçektir (Filiz, 2004: 234).

Ülkemizde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında okuyan öğrencilerin okuma alışkanlığını geliştirmek gerekmektedir. Bilginin hızlı artışı ve

değişimi spor alanında da kendini göstermektedir. Ülkemizi sporda başarıya getirecek önemli bir kitle olan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri yani birer öğretmen, antrenör ve yönetici adayları gelecekte önemli roller üstleneceklerdir. Bu adayların başarıya ulaşmaları elbette donanımlı ve nitelikli olmalarına bağlıdır. Bunun en önemli araçlarından biri kitaplardır. Bilgi sürekli değişen ve gelişen bir yapı sergilemektedir. Bu yüzden kitap okumanın sürdürülebilir olması da önemlidir. Kitap okuma alışkanlığının çağın gerekliliği olarak özellikle üniversite öğrencilerine kazandırılması gerekmektedir.

Gerek Dünyada gerekse Türkiye’de okuma, okuma alışkanlığı, okuma eğilimleri, okuma alışkanlığı kazanılmasında önemli rol oynayabilen aile, öğretmen, televizyon, bilgisayar, kütüphane gibi faktörlere yönelik çeşitli araştırmalar yapılmakta ve çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmaktadır (Aksaçlıoğlu ve Yılmaz, 2007: 5).

Üniversitelerimizin başka bölümlerinde olduğu gibi ülkemize spor adamı yetiştiren bu bölümlerde de kitap okuma alışkanlığı yeterli düzeye ulaşamamış ve konuyla ilgili az sayıda araştırma yürütülmüştür (Arslan vd., 2009: 116). Toplum içerisinde ve aile içerisinde çeşitli roller ve görevler üstlenen, hala çalışma alanında erkek egemenliğinin hakim olduğu günümüzde bayanların spor sektöründe de etken konuma gelmeleri aldıkları eğitim vasıtasıyla nitelikli ve donanımlı olmalarını gerektirmektedir. Alan ile ilgili bilgi birikiminin kazanılmasında güncel ve yazılı kaynakların takip edilmesi önemlidir. Bunun sağlanması kazanılmış okuma becerileri ile mümkündür.

Bu bağlamda Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan bayan öğrencilerin kitap okuma

alışkanlıklarının belirlenmesi önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı, Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan bayan öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının belirlenmesi ve bazı değişkenler açısından farklılıkların ortaya koyulması amaçlanmıştır.

2. AMAÇ, KAPSAM VE YÖNTEM

Çalışma Elazığ Fırat Üniversitesi B.E.S.Y.O.’da (Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu) farklı bölümlerde okuyan bayan öğrencilere yönelik okuma alışkanlıklarının belirlenmesi ve bazı değişkenler açısından farklılıkların ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu bağlamda Fırat Üniversitesi B.E.S.Y.O.’da yapılan araştırmada 178 kişiye anket uygulanmış, 177 anket değerlendirmeye alınmış ve anket soruları demografik özellikler ve okuma alışkanlıklarını ölçen sorulardan oluşmuştur. Araştırmada kullanılan anket formu Odabaş ve arkadaşları (2008)’nin “Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği” isimli çalışmada kullandığı formdur. Araştırmanın evrenini B.E.S.Y.O’da okuyan 280 öğrenci, örneklemini ise rasgele yöntemle seçilmiş 177 bayan öğrenci oluşturmaktadır.

2.1. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 17.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde) kullanılmıştır. Niteliksel kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında ki-kare analizi uygulanmıştır.

Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1: Katılımcıların Bölüm, Sınıf Ve Okuma Eylemine İlişkin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Hangi bölümde okuduğu	Spor Yöneticiliği	16	9,0
	Beden Eğitimi Öğretmenliği	59	33,3
	Antrenörlük (I. Öğretim)	63	35,6
	Antrenörlük(II. Öğretim)	33	18,6
	Spor Yöneticiliği (II. Öğretim)	6	3,4
	Toplam	177	100,0
Kaçınıcı sınıfta olduğu	Birinci Sınıf	36	20,3
	İkinci Sınıf	84	47,5
	Üçüncü Sınıf	40	22,6
	Dördüncü Sınıf	17	9,6
	Toplam	177	100,0
Okuma eylemine bir günde ayırdığı süre	<0,5 Saat	102	57,6
	0,5-1 Saat	62	35,0
	2-3- Saat	3	1,7
	>3 Saat	10	5,6
	Toplam	177	100,0
Son bir yıl içerisinde okuduğu kitap sayısı	Okumadım	21	11,9
	1-5 Kitap Okudum	85	48,0
	6-20 Kitap Okudum	52	29,4
	20 Den Fazla	19	10,7
	Toplam	177	100,0
Okuma alışkanlığına olumsuz yönde etki eden nedenler	Ekonomik Nedenler	12	6,8
	Kültürel Nedenler	11	6,2
	Eğitimsel Nedenler	38	21,5
	Çalışma Yoğunluğu Nedeniyle Fırsat Bulamama	59	33,3
	Gezi Eğlence Ya Da Dinlenmeye Çok Vakit Ayırma	57	32,2
	Toplam	177	100,0
Okuma eyleminden aldığı keyif	Hiç	11	6,2
	Az	21	11,9
	Biraz	62	35,0
	Çok	83	46,9
	Toplam	177	100,0

Tablo 1’de öğrencilerin hangi bölümde okudukları değişkenine göre araştırmamıza en fazla antrenörlük I. öğretimde (%35,6) okuyan öğrencilerinin katıldığı, öğrencilerin çoğunun ikinci sınıfta (%47,5) okudukları, öğrencilerin çoğunluğunun okuma eylemine bir günde (%57,6) <0,5 saat arasında süre ayırdıkları, öğrencilerin çoğunluğunun son bir yıl içerisinde okuduğu

kitap sayısının 1-5 kitap arasında olduğu, okuma alışkanlığına olumsuz yönde etki eden nedenlerin başında (%33,3) çalışma yoğunluğunun olduğu ve okuma eyleminden (46,9) çok keyif aldıkları belirlenmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların Kütüphane Ve Okumaya Yönelik Bazı Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Okumayı zor ve sıkıcı buluyorum	Tamamen Katılıyorum	15	8,5
	Katılıyorum	22	12,4
	Ne Doğru Ne Yanlış Buluyorum	25	14,1
	Katılmıyorum	72	40,7
	Kesinlikle Katılmıyorum	43	24,3
	Toplam	177	100,0
İlgi çekici kitaplar bulamıyorum	Tamamen Katılıyorum	17	9,6
	Katılıyorum	37	20,9
	Ne Doğru Ne De Yanlış Buluyorum	45	25,4
	Katılmıyorum	58	32,8
	Kesinlikle Katılmıyorum	20	11,3
	Toplam	177	100,0
Kütüphaneye gitmekten hoşlanıyorum	Tamamen Katılıyorum	31	17,5
	Katılıyorum	51	28,8
	Ne Doğru Ne De Yanlış Buluyorum	43	24,3
	Katılmıyorum	36	20,3
	Kesinlikle Katılmıyorum	16	9,0
	Toplam	177	100,0
Bana kitap hediye edilmesinden çok mutlu oluyorum	Tamamen Katılıyorum	45	25,4
	Katılıyorum	61	34,5
	Ne Doğru Nede Yanlış	23	13,0
	Katılmıyorum	21	11,9
	Kesinlikle Katılmıyorum	27	15,3
	Toplam	177	100,0

Tablo 2’de öğrencilerin çoğunluğunun (%65.0) okumayı zor ve sıkıcı bulmadıkları, genel oranla öğrencilerin %36,8’nin ilgi çekici kitaplar bulmadıkları, %46.3’ünün kütüphaneye gitmekten

hoşlandıkları ve %59.9’unun kendilerine kitap hediye edilmesinden mutluluk duydukları belirlenmiştir.

Tablo 3: Katılımcıların Okuma Alışkanlıklarına Yönelik Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	Gruplar	Frekans (n)	Yüzde (%)
İlk, orta ve lise eğitimi sırasında genel olarak bakıldığında eğitim sisteminin ya da öğretmenlerin size okuma alışkanlığı kazandırdığına inanıyor musunuz?	Evet	63	35,6
	Hayır	114	64,4
	Toplam	177	100,0
Babanızın eğitim durumu	İlköğretim Terk Yada Mezunu	79	44,6
	Ortaöğretim Terk Yada Mezunu	80	45,2
	üniversite Terk Yada Mezunu	18	10,2
	Toplam	177	100,0
Annenizin eğitim durumu	İlköğretim Terk Yada Mezunu	105	59,3
	Ortaöğretim Terk Yada Mezunu	63	35,6
	üniversite Terk Yada Mezunu	9	5,1
	Toplam	177	100,0
Evinize düzenli olarak gazete ve dergi gibi süreli yayınlardan satın alınmakta mıdır?	Evet	39	22,0
	Hayır	138	78,0
	Toplam	177	100,0
Zorunlu harcamalarınız dışında bir miktar paraya sahip olsanız bununla öncelikle ne alırdınız?	Kaset veya Cd	5	2,8
	Yiyecek	27	15,3
	Kitap	32	18,1
	Giyecek	99	55,9
	Diğer	14	7,9
	Toplam	177	100,0
Ülkemizde kütüphane hizmetlerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet	55	31,1
	Hayır	122	68,9
	Toplam	177	100,0
Kütüphanelere hangi sıklıkla gidersiniz?	Hemen Her Gün	10	5,6
	Her Hafta	34	19,2
	Her Ay	15	8,5
	Nadiren	118	66,7
	Toplam	177	100,0

Son bir yılda kütüphaneden ödünç aldığınız kitap sayısı nedir?	1-3	104	58,8
	4-15	45	25,4
	16 dan fazla	7	4,0
	Hiç	21	11,9
	Toplam	177	100,0
Günde ortalama kaç saat televizyon seyredersiniz?	<0,5 Saat	79	44,6
	0,5-1 Saat	54	30,5
	2-3 Saat	12	6,8
	>3 Saat	32	18,1
	Toplam	177	100,0
Genellikle boş zamanlarınızda en çok hangi aktivite içinde bulunursunuz?	Tv Seyrederim	29	16,4
	Müzik Dinlerim	47	26,6
	Bilgisayar / İnternette Eğlenirim	15	8,5
	Alışveriş Yerlerini Gezerim	14	7,9
	Kitap Okurum	12	6,8
	Arkadaşlarımla Vakit Geçiririm	35	19,8
	Sinemaya Giderim Yada Film Seyrederim	12	6,8
	Diğer	13	7,3
	Toplam	177	100,0

Tablo 3’de katılımcıların “İlk, orta ve lise eğitimi sırasında genel olarak bakıldığında eğitim sisteminin ya da öğretmenlerin size okuma alışkanlığı kazandırdığına inanıyor musunuz?” sorusuna %64,4’ünün hayır cevabını verdikleri; Babalarının eğitim durumunun çoğunlukla (%45,2) ortaöğretim terk ya da mezunu oldukları, annelerinin eğitim durumunun (%59,3) çoğunlukla ilköğretim terk ya da mezunu oldukları, düzenli olarak gazete ve dergi gibi süreli yayınlardan satın almadıkları

(%78,0), zorunlu harcamaları dışında bir miktar paraya sahip olsalar öncelikle (%55,9) giyecek alacakları, Ülkemizde kütüphane hizmetlerinin yeterli olmadığını düşündükleri (%68,9), kütüphanelere nadiren gittikleri (%66,7), son bir yılda kütüphaneden ödünç aldığınız kitap sayısının (%58,8) 1-3 arasında olduğu, günde ortalama (%44,6) <0,5 saat televizyon seyrettikleri, genellikle boş zamanlarında (%26,6) müzik dinledikleri belirlenmiştir.

Tablo 4: Katılımcıların Okudukları Bölümlerin Bazı Değişkenlere Göre Ki-Kare Analizi

		Spor Yöneticiliği		Beden Eğitimi Öğretmenliği		Antrenörlük (i. Öğretim)		Antrenörlük (n. Öğretim)		Spor Yöneticiliği (n. Öğretim)		p
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Okuma eylemine günde ortalama ne kadar süre ayırmaktasınız?	<0,5 Saat	7	%43,8	33	%55,9	43	%68,3	15	%45,5	4	%66,7	X ² =24,257 p=0,019
	0,5-1 Saat	7	%43,8	23	%39,0	15	%23,8	17	%51,5	0	%0,0	
	2-3- Saat	0	%0,0	0	%0,0	2	%3,2	1	%3,0	0	%0,0	
	>3 Saat	2	%12,5	3	%5,1	3	%4,8	0	%0,0	2	%33,3	
Son bir yıl içinde okuduğunuz kitap sayısı kaçtır?	Okumadım	2	%12,5	3	%5,1	10	%15,9	3	%9,1	3	%50,0	X ² =23,167 p=0,026
	1-5 Kitap Okudum	5	%31,2	29	%49,2	33	%52,4	17	%51,5	1	%16,7	
	6-20 Kitap Okudum	6	%37,5	23	%39,0	14	%22,2	9	%27,3	0	%0,0	
	20'den Fazla	3	%18,8	4	%6,8	6	%9,5	4	%12,1	2	%33,3	
Sizce okuma alışkanlığına en fazla engel olan ya da olumsuz yönde etki eden neden hangisidir?	Ekonomik Nedenler	0	%0,0	6	%10,2	1	%1,6	5	%15,2	0	%0,0	X ² =37,311 p=0,002
	Kültürel Nedenler	3	%18,8	3	%5,1	3	%4,8	0	%0,0	2	%33,3	
	Eğitimsel Nedenler	4	%25,0	17	%28,8	9	%14,3	5	%15,2	3	%50,0	
	Çalışma Yoğunluğu Nedeniyle Fırsat Bulamama	7	%43,8	13	%22,0	27	%42,9	12	%36,4	0	%0,0	
	Gezi Eğlence Ya Da Dinlenmeye Çok Vakit Ayırma	2	%12,5	20	%33,9	23	%36,5	11	%33,3	1	%16,7	
Okumayı zor ve sıkıcı buluyorum	Tamamen Katılıyorum	1	%6,2	4	%6,8	3	%4,8	5	%15,2	2	%33,3	X ² =31,759 p=0,011
	Katılıyorum	0	%0,0	12	%20,3	8	%12,7	1	%3,0	1	%16,7	
	Ne Doğru Ne Yanlış Buluyorum	0	%0,0	13	%22,0	8	%12,7	4	%12,1	0	%0,0	
	Katılmıyorum	7	%43,8	18	%30,5	26	%41,3	18	%54,5	3	%50,0	
	Kesinlikle Katılmıyorum	8	%50,0	12	%20,3	18	%28,6	5	%15,2	0	%0,0	
Kütüphaneye gitmekten hoşlanıyorum	Tamamen Katılıyorum	3	%18,8	11	%18,6	10	%15,9	3	%9,1	4	%66,7	X ² =44,055 p=0,000
	Katılıyorum	5	%31,2	15	%25,4	13	%20,6	17	%51,5	1	%16,7	
	Ne Doğru Ne De Yanlış Buluyorum	5	%31,2	21	%35,6	15	%23,8	2	%6,1	0	%0,0	
	Katılmıyorum	0	%0,0	5	%8,5	21	%33,3	9	%27,3	1	%16,7	
	Kesinlikle Katılmıyorum	3	%18,8	7	%11,9	4	%6,3	2	%6,1	0	%0,0	

Zorunlu harcamalarınız dışında bir miktar paraya sahip olsanız öncelikli ne alırdınız?	Kaset Veya Cd	2	%12,5	0	%0,0	1	%1,6	0	%0,0	2	%33,3	X ² =51,014 p=0,000
	Yiyecek	3	%18,8	10	%16,9	8	%12,7	2	%6,1	4	%66,7	
	Kitap	3	%18,8	13	%22,0	11	%17,5	5	%15,2	0	%0,0	
	Giyecek	6	%37,5	34	%57,6	37	%58,7	22	%66,7	0	%0,0	
	Diğer	2	%12,5	2	%3,4	6	%9,5	4	%12,1	0	%0,0	
Günde ortalama kaç saat tv izliyorsunuz?	<0,5 Saat	5	%31,2	24	%40,7	34	%54,0	13	%39,4	3	%50,0	X ² =37,855 p=0,000
	0,5-1 Saat	6	%37,5	22	%37,3	14	%22,2	9	%27,3	3	%50,0	
	2-3 Saat	0	%0,0	0	%0,0	3	%4,8	9	%27,3	0	%0,0	
	>3 Saat	5	%31,2	13	%22,0	12	%19,0	2	%6,1	0	%0,0	
Genellikle boş zamanlarınızda en çok hangi aktivitede bulunursunuz?	Tv Seyrederim	2	%12,5	11	%18,6	13	%20,6	2	%6,1	1	%16,7	X ² =41,926 p=0,044
	Müzik Dinlerim	8	%50,0	17	%28,8	14	%22,2	8	%24,2	0	%0,0	
	Bilgisayar / İnternette Eğlenirim	0	%0,0	6	%10,2	6	%9,5	1	%3,0	2	%33,3	
	Alışveriş Yerlerini Gezerim	1	%6,2	4	%6,8	6	%9,5	1	%3,0	2	%33,3	
	Kitap Okurum	1	%6,2	6	%10,2	5	%7,9	0	%0,0	0	%0,0	
	Arkadaşlarımla Vakit Geçiririm	3	%18,8	11	%18,6	10	%15,9	11	%33,3	0	%0,0	
	Sinemaya Giderim Yada Film Seyrederim	0	%0,0	3	%5,1	4	%6,3	5	%15,2	0	%0,0	
	Diğer	1	%6,2	1	%1,7	5	%7,9	5	%15,2	1	%16,7	

H₀: Katılımcıların okumaya ayırdıkları süre ile okudukları bölümler birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre X²=24,257; p=0,019<0.05 olduğundan H₀ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla okuma süresi ile katılımcıların okudukları bölümler birbirinden bağımsız değildir.

H₁: Katılımcıların son bir yıl içinde okudukları kitap sayısı ile okudukları bölümler birbirinden bağımsızdır. Ki-Kare testine göre X²=23,167; p=0,026<0.05 olduğundan H₁ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla son bir yıl içerisinde okunan kitap sayısı ile bölümler birbirinden bağımsız değildir.

H₂: Katılımcıların okuma alışkanlıklarına en fazla engel olan ya da olumsuz yönde etki eden nedenler ile bölümler birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre X²=37,311; p=0,002<0.05

olduğundan H₂ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla okuma alışkanlıklarına engel olan ya da olumsuz etki eden nedenler ile katılımcıların okudukları bölümler birbirinden bağımsız değildir.

H₃: Katılımcıların okumayı zor ve sıkıcı bulup bulmadıklarına dair görüşleri ile bölümler birbirinde bağımsızdır. Ki-kare testine göre X²=31,759; p=0,011<0.05 olduğundan H₃ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla okumanın zor ve sıkıcı olmasına dair katılımcı görüşleri bölümler ile birbirinden bağımsız değildir.

H₄: Katılımcıların “Zorunlu harcamalarınız dışında paranız olsaydı ne alırdınız” sorusuna ilişkin görüşleri ile bölümler birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre X²=51,014; p=0,000<0.05 olduğundan H₄ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla

katılımcıların zorunlu harcamalar dışında bir miktar paraları ile ne alacaklarına dair görüşleri ile bölümler birbirinden bağımsız değildir.

H₅: Katılımcıların günde ortalama tv izleme süreleri ile bölümler birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=37,855$; $p=0,000<0.05$ olduğundan H₅ hipotezi ret edilir. Katılımcıların tv izleme süreleri ile bölümler birbirinden bağımsız değildir.

H₆: Katılımcıların genellikle boş zamanlarını değerlendirme biçimleri ile bölümler birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=41,926$; $p=0,044<0.05$ olduğundan H₆ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla katılımcıların boş zaman aktiviteleri ile okudukları bölümler birbirinden bağımsız değildir.

Tablo 5: Katılımcıların Gelir Düzeyine Göre Bazı Değişkenlere Yönelik Ki-Kare Analizi

		Alt Gelir Düzeyi		Orta Gelir Düzeyi		Orta üst Gelir Düzeyi		Üst Gelir Düzeyi		p
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Okuma eylemine günde ortalama ne kadar süre ayırmaktasınız?	<0,5 Saat	10	%47,6	39	%60,9	45	%62,5	8	%40,0	$X^2=8,628$ $p=0,472$
	0,5-1 Saat	8	%38,1	20	%31,2	24	%33,3	10	%50,0	
	2-3- Saat	1	%4,8	2	%3,1	0	%0,0	0	%0,0	
	>3 Saat	2	%9,5	3	%4,7	3	%4,2	2	%10,0	
Son bir yıl içinde okuduğunuz kitap sayısı kaçtır?	Okumadım	2	%9,5	6	%9,4	13	%18,1	0	%0,0	$X^2=12,331$ $p=0,195$
	1-5 Kitap Okudum	11	%52,4	30	%46,9	34	%47,2	10	%50,0	
	6-20 Kitap Okudum	6	%28,6	18	%28,1	18	%25,0	10	%50,0	
	20 Den Fazla	2	%9,5	10	%15,6	7	%9,7	0	%0,0	
Sizce okuma alışkanlığına en fazla engel olan ya da olumsuz yönde etki eden neden hangisidir?	Ekonomik Nedenler	2	%9,5	5	%7,8	4	%5,6	1	%5,0	$X^2=41,723$ $p=0,000$
	Kültürel Nedenler	2	%9,5	1	%1,6	2	%2,8	6	%30,0	
	Eğitimsel Nedenler	4	%19,0	17	%26,6	11	%15,3	6	%30,0	
	Çalışma Yoğunluğu Nedeniyle Fırsat Bulamama	11	%52,4	17	%26,6	24	%33,3	7	%35,0	
	Gezi Eğlence Ya Da Dinlenmeye Çok Vakit Ayırma	2	%9,5	24	%37,5	31	%43,1	0	%0,0	

Okumayı zor ve sıkıcı buluyorum	Tamamen Katılıyorum	2	%9,5	9	%14,1	4	%5,6	0	%0,0	X ² =16,028 p=0,190
	Katılıyorum	0	%0,0	8	%12,5	9	%12,5	5	%25,0	
	Ne Doğru Ne Yanlış Buluyorum	1	%4,8	6	%9,4	14	%19,4	4	%20,0	
	Katılmıyorum	11	%52,4	26	%40,6	28	%38,9	7	%35,0	
	Kesinlikle Katılmıyorum	7	%33,3	15	%23,4	17	%23,6	4	%20,0	
Kütüphaneye gitmekten hoşlanıyorum	Tamamen Katılıyorum	6	%28,6	6	%9,4	17	%23,6	2	%10,0	X ² =45,473 p=0,000
	Katılıyorum	8	%38,1	13	%20,3	28	%38,9	2	%10,0	
	Ne Doğru Ne De Yanlış Buluyorum	1	%4,8	17	%26,6	12	%16,7	13	%65,0	
	Katılmıyorum	2	%9,5	21	%32,8	12	%16,7	1	%5,0	
	Kesinlikle Katılmıyorum	4	%19,0	7	%10,9	3	%4,2	2	%10,0	
Zorunlu harcamalarınız dışında bir miktar paraya sahip olsanız öncelikli ne alırdınız?	Kaset Veya Cd	2	%9,5	1	%1,6	2	%2,8	0	%0,0	X ² =17,043 p=0,148
	Yiyecek	5	%23,8	9	%14,1	8	%11,1	5	%25,0	
	Kitap	2	%9,5	11	%17,2	15	%20,8	4	%20,0	
	Giyecek	8	%38,1	36	%56,2	44	%61,1	11	%55,0	
	Diğer	4	%19,0	7	%10,9	3	%4,2	0	%0,0	
Günde ortalama kaç saat tv izliyorsunuz?	<0,5 Saat	9	%42,9	39	%60,9	25	%34,7	6	%30,0	X ² =35,490 p=0,000
	0,5-1 Saat	11	%52,4	15	%23,4	16	%22,2	12	%60,0	
	2-3 Saat	0	%0,0	3	%4,7	9	%12,5	0	%0,0	
	>3 Saat	1	%4,8	7	%10,9	22	%30,6	2	%10,0	
Genellikle boş zamanlarınızda en çok hangi aktivitede bulunursunuz?	Tv Seyrederim	1	%4,8	11	%17,2	15	%20,8	2	%10,0	X ² =53,195 p=0,000
	Müzik Dinlerim	1	%4,8	23	%35,9	16	%22,2	7	%35,0	
	Bilgisayar / İnternette Eğlenirim	3	%14,3	4	%6,2	8	%11,1	0	%0,0	
	Alışveriş Yerlerini Gezerim	2	%9,5	3	%4,7	2	%2,8	7	%35,0	
	Kitap Okurum	2	%9,5	4	%6,2	6	%8,3	0	%0,0	
	Arkadaşlarımla Vakit Geçiririm	4	%19,0	9	%14,1	18	%25,0	4	%20,0	
	Sinemaya Giderim Yada Film Seyrederim	4	%19,0	6	%9,4	2	%2,8	0	%0,0	
	Diğer	4	%19,0	4	%6,2	5	%6,9	0	%0,0	

H_0 : Katılımcıların okumaya ayırdıkları süre ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=8,628$; $p=0,472>0.05$ olduğundan H_0 hipotezi kabul edilir. Dolayısıyla okuma süresi ile katılımcıların gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır.

H_1 : Katılımcıların son bir yıl içinde okudukları kitap sayısı ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır. Ki-Kare testine göre $X^2=12,331$; $p=0,195>0.05$ olduğundan H_1 hipotezi kabul edilir. Dolayısıyla son bir yıl içerisinde okunan kitap sayısı ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır.

H_2 : Katılımcıların okuma alışkanlıklarına en fazla engel olan ya da olumsuz yönde etki eden nedenler ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=41,723$; $p=0,000<0.05$ olduğundan H_2 hipotezi ret edilir. Dolayısıyla okuma alışkanlıklarına engel olan ya da olumsuz etki eden nedenler ile katılımcıların gelir düzeyleri birbirinden bağımsız değildir.

H_3 : Katılımcıların okumayı zor ve sıkıcı bulup bulmadıklarına dair görüşleri ile gelir düzeyleri birbirinde bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=16,028$; $p=0,190>0.05$ olduğundan H_3 hipotezi

kabul edilir. Dolayısıyla okumanın zor ve sıkıcı olmasına dair katılımcı görüşleri ile katılımcıların gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır.

H_4 : Katılımcıların “Zorunlu harcamalarınız dışında paranız olsaydı ne alırdınız” sorusuna ilişkin görüşleri ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=17,043$; $p=0,148>0.05$ olduğundan H_4 hipotezi kabul edilir. Dolayısıyla katılımcıların zorunlu harcamalar dışında bir miktar paraları ile ne alacaklarına dair görüşleri ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır.

H_5 : Katılımcıların günde ortalama tv izleme süreleri ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=35,490$; $p=0,000<0.05$ olduğundan H_5 hipotezi ret edilir. Katılımcıların tv izleme süreleri ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsız değildir.

H_6 : Katılımcıların genellikle boş zamanlarını değerlendirme biçimleri ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=53,195$; $p=0,000<0.05$ olduğundan H_6 hipotezi ret edilir. Dolayısıyla katılımcıların boş zaman aktiviteleri ile gelir düzeyleri birbirinden bağımsız değildir.

Tablo 6: Katılımcıların Okudukları Sınıfa Göre Bazı Değişkenlere Yönelik Ki-Kare Analizi

		Birinci Sınıf		İkinci Sınıf		Üçüncü Sınıf		Dördüncü Sınıf		p
		n	%	N	%	n	%	n	%	
Okuma eylemine günde ortalama ne kadar süre ayırmaktasınız?	<0,5 Saat	19	%52,8	51	%60,7	24	%60,0	8	%47,1	$X^2=18,340$ $p=0,031$
	0,5-1 Saat	14	%38,9	31	%36,9	12	%30,0	5	%29,4	
	2-3- Saat	2	%5,6	0	%0,0	1	%2,5	0	%0,0	
	>3 Saat	1	%2,8	2	%2,4	3	%7,5	4	%23,5	
Son bir yıl içinde okuduğunuz kitap sayısı kaçtır?	Okumadım	4	%11,1	16	%19,0	0	%0,0	1	%5,9	$X^2=27,118$ $p=0,001$
	1-5 Kitap Okudum	21	%58,3	29	%34,5	25	%62,5	10	%58,8	
	6-20 Kitap Okudum	8	%22,2	30	%35,7	13	%32,5	1	%5,9	
	20 Den Fazla	3	%8,3	9	%10,7	2	%5,0	5	%29,4	

Okumayı zor ve sıkıcı buluyorum	Tamamen Katılıyorum	8	%22,2	6	%7,1	0	%0,0	1	%5,9	X ² =28,595 p=0,005
	Katılıyorum	1	%2,8	14	%16,7	6	%15,0	1	%5,9	
	Ne Doğru Ne Yanlış Buluyorum	3	%8,3	14	%16,7	7	%17,5	1	%5,9	
	Katılmıyorum	16	%44,4	30	%35,7	21	%52,5	5	%29,4	
	Kesinlikle Katılmıyorum	8	%22,2	20	%23,8	6	%15,0	9	%52,9	
Zorunlu harcamalarınız dışında bir miktar paraya sahip olsanız öncelikli ne alırdınız?	Kaset Veya Cd	0	%0,0	1	%1,2	4	%10,0	0	%0,0	X ² =25,571 p=0,012
	Yiyecek	4	%11,1	13	%15,5	9	%22,5	1	%5,9	
	Kitap	7	%19,4	14	%16,7	4	%10,0	7	%41,2	
	Giyecek	19	%52,8	52	%61,9	21	%52,5	7	%41,2	
	Diğer	6	%16,7	4	%4,8	2	%5,0	2	%11,8	
Kütüphanelere hangi sıklıkla gidersiniz?	Hemen Her Gün	0	%0,0	1	%1,2	6	%15,0	3	%17,6	X ² =24,857 p=0,003
	Her Hafta	12	%33,3	10	%11,9	8	%20,0	4	%23,5	
	Her Ay	3	%8,3	8	%9,5	3	%7,5	1	%5,9	
	Nadiren	21	%58,3	65	%77,4	23	%57,5	9	%52,9	
Günde ortalama kaç saat tv izliyorsunuz?	<0,5 Saat	15	%41,7	33	%39,3	27	%67,5	4	%23,5	X ² =35,280 p=0,000
	0,5-1 Saat	14	%38,9	25	%29,8	6	%15,0	9	%52,9	
	2-3 Saat	7	%19,4	5	%6,0	0	%0,0	0	%0,0	
	>3 Saat	0	%0,0	21	%25,0	7	%17,5	4	%23,5	
Genellikle boş zamanlarınızda en çok hangi aktivitede bulunursunuz?	Tv Seyrederim	0	%0,0	21	%25,0	5	%12,5	3	%17,6	X ² =42,882 p=0,003
	Müzik Dinlerim	12	%33,3	20	%23,8	10	%25,0	5	%29,4	
	Bilgisayar / İnternette Eğlenirim	0	%0,0	10	%11,9	4	%10,0	1	%5,9	
	Alışveriş Yerlerini Gezerim	4	%11,1	8	%9,5	2	%5,0	0	%0,0	
	Kitap Okurum	3	%8,3	3	%3,6	2	%5,0	4	%23,5	
	Arkadaşlarımla Vakit Geçiririm	8	%22,2	18	%21,4	6	%15,0	3	%17,6	
	Sinemaya Giderim Yada Film Seyrederim	5	%13,9	1	%1,2	6	%15,0	0	%0,0	
	Diğer	4	%11,1	3	%3,6	5	%12,5	1	%5,9	

H₀: Katılımcıların okumaya ayırdıkları süre ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre X²=18,340; p=0,031<0.05 olduğundan H₀ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla okuma süresi ile katılımcıların okudukları sınıflar birbirinden bağımsız değildir.

H₁: Katılımcıların son bir yıl içinde okudukları kitap sayısı ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsızdır. Ki-Kare testine göre X²=27,118; p=0,001<0.05 olduğundan H₁ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla son bir yıl içerisinde okunan kitap sayısı ile sınıflar birbirinden bağımsız değildir.

H₂: Katılımcıların okumayı zor ve sıkıcı bulup bulmadıklarına dair görüşleri ile sınıflar birbirinde bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=28,595$; $p=0,005<0.05$ olduğundan H₂ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla okumanın zor ve sıkıcı olmasına dair katılımcı görüşleri ile katılımcıların okudukları sınıflar birbirinden bağımsız değildir.

H₃: Katılımcıların “Zorunlu harcamalarınız dışında paranız olsaydı ne alırdınız” sorusuna ilişkin görüşleri ile sınıflar birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=25,571$; $p=0,012<0.05$ olduğundan H₃ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla katılımcıların zorunlu harcamalar dışında bir miktar paraları ile ne alacaklarına dair görüşleri ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsız değildir.

H₄: Katılımcıların kütüphaneye gitme sıklıkları ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=24,857$; $p=0,003<0.05$ olduğundan H₄ hipotezi ret edilir. Katılımcıların kütüphaneye gitme sıklıkları ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsız değildir.

H₅: Katılımcıların günde ortalama Tv izleme süreleri ile sınıflar birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=35,280$; $p=0,000<0.05$ olduğundan H₅ hipotezi ret edilir. Katılımcıların Tv izleme süreleri ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsız değildir.

H₆: Katılımcıların genellikle boş zamanlarını değerlendirme biçimleri ile okudukları sınıflar birbirinden bağımsızdır. Ki-kare testine göre $X^2=42,882$; $p=0,003<0.05$ olduğundan H₆ hipotezi ret edilir. Dolayısıyla katılımcıların boş zaman aktiviteleri ile sınıfları birbirinden bağımsız değildir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

177 kişi üzerinde Fırat Üniversitesi B.E.S.Y.O’da okuyan bayan öğrencilerin okuma alışkanlıklarına

yönelik görüşleri sorgulanmıştır. Buna göre aşağıdaki sonuçlar çalışmanın özetini kapsamaktadır.

Katılımcıların çoğunluğunun (%57,6) okuma eylemine günde <0,5 saat arasında süre ayırdıkları belirlenmiştir. Geçgel ve Burgul (2009) çalışmalarında öğrencilere okumaya yeterince zaman ayırıp ayırmadıkları sorusuna öğrencilerin oldukça yüksek bir çoğunluğunun yeterince zaman ayırmadığını dile getirdiğini ifade etmişlerdir. Kolaç (2007) tarafından Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesinde sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan 4. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada, sınıf öğretmeni adaylarının okumaya yeterli zaman ayıramadıkları ve kitap okuma noktasında kendilerini yeterli görmedikleri belirtilmiştir. Dökmen (1994) üniversite öğrencilerinin okuma ilgi ve alışkanlıklarını incelemiştir. Araştırmacı, çalışmasında üniversite öğrencilerinin öğrencilerin %69’unun yeterince kitap okuyamadıklarını tespit etmiştir. Bu sonuçlar araştırma bulgularımızla paralellik göstermektedir.

Öğrencilerin çoğunluğunun son bir yıl içerisinde okuduğu kitap sayısının 1-5 kitap arasında olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, çeşitli araştırma sonuçları (Olson ve Gillis, 1983, s.125-129; Dökmen, 1990, s.69; McNinch ve Steelman, 1990, s.203-205; Semerci, 2002) ile örtüşmektedir. Odabaş ve ark., (2008)’nin üniversite öğrencileri arasında yaptıkları çalışmada bir yılda öğrencilerin yarısı (% 46,1) en fazla beş kitap okuduğunu, hiç kitap okumadığını belirten % 4,6’lık grupta birlikte öğrencilerin yaklaşık yarıya yakınının ya hiç kitap okumadığı ya da en fazla 5 kitap okuduğu belirlemiştir. Can ve ark., (2010) ergenlik dönemi içerisinde bulunan öğrencilerin bir yıl içerisinde 1-5 ve 6-11 adet kitap okuduğu belirlemiştir.

Yılmaz Aydın (2006)'ın, 2003-2004 öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesinde yaptığı araştırmasında, sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının gelişmediği ve okuma düzeylerinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar araştırma sonuçlarımızla paralellik göstermektedir. Bir başka çalışmada da Japonların bir yılda ortalama 25, İsveçlilerin 10, Fransızların ise 7 kitap okuduğu; ülkemizde ise bir yılda altı kişiye yalnızca bir kitap düştüğü saptanmıştır (Arı ve Demir, 2013).

Okuma alışkanlığına olumsuz yönde etki eden nedenlerin başında (%33,3) çalışma yoğunluğunun geldiği ve katılımcıların (% 46,9) okuma eyleminden çok keyif aldıkları belirlenmiştir. Yılmaz (2009) araştırmasında Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin %36'sı daha fazla okumalarını engelleyen birinci sebep olarak "günlük işler"i göstermiştir. "Rutin alışkanlıklar" daha fazla okumayı engellemede %22 oranıyla ikinci sırada yer almaktadır. İşimin yoğun olması ve televizyon seçenekleri %15 olarak aynı oranda gerçekleşmiştir. Gelir durumunun düşük olması %9, fizyolojik sebepler ise %3 oranındadır. Gömleksiz (2003) tarafından Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine yapılan bir çalışmada; öğrencilerin kitap okumalarını etkileyen faktörlerin başında sırasıyla, arkadaş tavsiyesi, medyadaki tanıtımlar, öğretmen ve anne baba gelmektedir.

Katılımcıların çoğunluğunun (%65.0) okumayı zor ve sıkıcı bulmadıkları, Burley vd. (1984) tarafından yapılan çalışmada da araştırmaya katılan tüm üniversite öğrencileri okumayı sevdiklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan katılımcıların % 46.3'ünün kütüphaneye gitmekten hoşlandıkları belirlenmiştir. Esgin ve Karadağ (2000) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada, öğrencilerin ancak %5'inin boş zamanlarını kütüphanede değerlendirdikleri, Gömleksiz (2003) tarafından Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine yapılan bir çalışmada; öğrencilerin kütüphaneyi düzenli kullanmadıkları belirlenmiştir (Gömleksiz, 2003). Selvi (1998)'ye göre öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanmalarında en etkili yollardan biri de kütüphanelere ve kaynaklara kolay erişim sağlamaktır. Öğrencilerin ihtiyaç duydukları bilgiye kolay ulaşmaları onların okuma alışkanlığı kazanmalarında önemli rol oynayacaktır (Selvi, 1998).

Katılımcıların "İlk, orta ve lise eğitimi sırasında genel olarak bakıldığında eğitim sisteminin ya da öğretmenlerin size okuma alışkanlığı kazandırdığına inanıyor musunuz?" sorusuna %64,4'ünün hayır cevabını verdikleri saptanmıştır. Bayram (2001)'in üniversite öğrencileri üzerine yaptığı çalışmaya göre çalışmaya katılanların %36'sının kendilerine okuma alışkanlığının kazandırılmadığını belirtmişlerdir. Bu konu ailede anne-baba, okulda öğretmenler ve ilgili yöneticiler tarafından ele alınmalı ve bireylere temelden okuma alışkanlığının kazandırılması için çalışılmalıdır. Özellikle, bireyin hayatında yaşam boyu etkili bir role sahip olan öğretmenler bu bilinçle hareket ederek eğitim ve öğretimin her seviyesinde okuma alışkanlığı kazandıran etkinliklere yer vermelidirler (Tosunoğlu, 2002).

Katılımcıların çoğunluğunun (%45,2) baba eğitim durumu ortaöğretim terk ya da mezunu, anne eğitim durumu ise çoğunlukla (%59,3) ilköğre-

tim terk ya da mezunudur. Arıcı'nın (2005) iki bin öğrenci üzerinde yapmış olduğu araştırmada öğrencilerin kitap okumaya, annemden görerek alıştım, diyenlerin oranı, %17,9; babamdan diyenlerin oranı %13,4'tür. Bu araştırma ailelerin kitap okumadığı, çocuklarına iyi bir model olmadıklarını göstermektedir.

Katılımcıların (%78,0) düzenli olarak gazete ve dergi gibi süreli yayınlardan satın almadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yılmaz (2009) araştırmasında Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin gazete okuma alışkanlığı ile ilgili bulgularında örneklem grubunun %93'ünün gazete okuduğunu tespit etmiştir. Esgin ve Karadağ (2000) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada, öğrencilerin düzenli gazete okuyanların sayısını oldukça yetersiz olduğu ve süreli yayınları izlemedikleri belirlenmiştir.

Katılımcılardan ülkemizdeki kütüphane hizmetlerinin yeterli olmadığını düşünenlerin oranı %68,9'dur. Yılmaz (2006) araştırma sonucunda öğrencilerin okul kütüphanesini yetersiz bulduklarını tespit etmiştir.

Katılımcıların çoğunluğu (%66,7) kütüphanelere nadiren gitmektedirler. Yılmaz (2002) Öğretmenlerin halk kütüphanesi kullanma alışkanlıkları yok denecek kadar az olduğunu ve Öğretmenlerin lisans eğitimleri boyunca kütüphaneleri yeterince kullanmadıklarını belirlemiştir. Gömleksiz ve Telo (2003) tarafından Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada öğrencilerin üniversite kütüphanesini düzenli kullanmadıkları ortaya konmuştur.

Katılımcıların %44,6'sı günde ortalama <0,5 saat televizyon seyretmekte ve % 26,6'sı genellikle boş zamanlarında müzik dinlemektedirler. Ersoy (2007)'a göre gençlerin bu dönemlerde sinema,

müzik ve eğlenceye daha fazla vakit ayırmaları, görsel iletişimin daha ilgi çekici olması onların kitap okuma alışkanlıklarını bir dereceye kadar olumsuz yönde etkileyebilir. Saracaloğlu vd., (2003) çalışmasında öğrencilerin daha çok gazete ve dergi okumayı tercih ettikleri ve okumaya engel olarak "televizyon izlemenin ve arkadaş sohbetinin daha çekici olmasını" gösterdikleri belirtilmektedir. Hughes-Hassel ve Lutz'un (2006) yapmış olduğu çalışmada da benzer bulgular elde edilmiştir.

- Katılımcıların bölümlerine göre okuma eylemine günde en fazla süreyi (%33,3) spor yöneticiliği (II. öğretim) bölümünde okuyanlar ayırmaktadır (Tablo 4).

- Son bir yıl içinde okunan kitap sayısı bakımından en fazla (%33,3) spor yöneticiliği (II. öğretim) bölümünde okuyanların 20'den fazla kitap okuduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Tüm bölüm öğrencilerinin okuma alışkanlığına en fazla engel olan ya da olumsuz yönde etki eden nedenlerin başında eğitimsel nedenlerin olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran en fazla (%50,0) ile spor yöneticiliği (II. öğretim) bölümünde okuyan öğrencilere aittir.

- Spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrenciler (%50,0) diğer bölümlere göre okumayı zor ve sıkıcı bulmamaktadır.

- Kütüphaneye gitmekten daha çok (%66,7) spor yöneticiliği II. öğretim bölümünde okuyanlar hoşlanmaktadır.

- Zorunlu harcamalar dışında bir miktar paraya sahip olanlar içerisinde antrenörlük bölümü II. öğretim öğrencilerinin öncelikle (%66,7) giyecek alacakları sonucuna ulaşılmıştır.

- Günde ortalama en fazla televizyonu (%31,2), spor yöneticiliği normal öğretimde okuyan öğrenciler izlemektedir. Ayrıca spor yöneticiliği normal öğretimde okuyan öğrenciler genellikle boş zamanlarında en çok müzik dinleme (%50,0) aktivitesinde bulunmaktadır.

- Spor yöneticiliği bölümü I. öğretimde okuyan öğrencilerin %93.8'lik oranla diğer bölümlere göre okumayı zor ve sıkıcı bulmadıkları, yöneticilik II. öğretim öğrencilerinin ise % 83.6'sının kütüphaneye gitmekten daha çok hoşlandıkları sonucuna ulaşılmıştır.a

- “Zorunlu harcamalarınız dışında bir miktar paraya sahip olsanız ilk ne alırsınız” sorusuna yöneticilik

II. öğretim dışındaki tüm bölümlerdeki öğrencilerin çoğunlukla giyecek, yöneticilik II. öğretim öğrencilerinin ise yiyecek malzemesi alacaklarını belirtmişlerdir.

- Katılımcıların Tv izleme sürelerine bakıldığında yöneticilik II. Öğretim öğrencilerinin diğer bölümlere oranla daha az izledikleri belirlenmiştir.

- Yöneticilik I.öğretim, öğretmenlik ve antrenörlük 1.öğretim öğrencilerinin çoğunlukla boş zaman aktivitesi olarak müzik dinlemeyi, antrenörlük II.öğretim öğrencilerinin arkadaşlarla vakit geçirmeyi ve yöneticilik II.öğretim öğrencilerinin ise bilgisayar ve internette zaman geçirmeyi ve alışveriş yerlerini gezmeyi tercih ettikleri belirlenmiştir.

- Gelir düzeyine göre alt gelir seviyesindeki öğrencilerin 2 saat ve üzeri okuma oranları daha fazladır. Son bir yıl içinde okunan kitap sayısı oranına bakıldığında en fazla oran üst gelir düzeyine sahip yöneticilik II.öğretim öğrencilerine aittir.

- Okuma alışkanlığına en fazla engel olan ya da olumsuz yönde etki eden nedenlerin başında alt gelir düzeyine sahip öğrencilerin çalışma yoğunluğunun, orta gelire sahip öğrencilerin gezi, eğlence ya da dinlenmeye çok vakit ayırmanın, üst gelire sahip öğrencilerin ise çalışma yoğunluğunun geldiğini belirtmiştir.

- Alt gelir düzeyine sahip olan öğrenciler diğer gelir gruplarına göre çoğunluğu (% 85.7) okumayı zor ve sıkıcı bulmamaktadır. Alt gelir düzeyine sahip olan öğrenciler diğer bölümlere oranla (% 66.7) kütüphaneye gitmekten hoşlanmaktadır.

- “Zorunlu harcamaları dışında bir miktar paraya sahip olsanız ilk ne alırsınız” sorusuna alt gelire sahip öğrencilerin çoğunluğu yiyecek, orta ve üst gelire sahip olanlar ise giyecek alacaklarını belirtmiştir.

- Alt gelire sahip öğrenciler diğer bölümlere oranla çoğunluğu (% 95.3) daha az tv izlemektedir. Alt gelire sahip öğrencilerin boş zamanlarında daha çok arkadaşlarıyla vakit geçirdikleri ya da sinema, film izledikleri, orta gelirli öğrencilerin daha çok müzik dinledikleri ve üst gelire sahip olanların ise müzik dinleme ve alışveriş yerlerini gezme ile ilgilendikleri sonucuna ulaşılmıştır.

- İkinci sınıfta okuyan öğrencilerin çoğunluğu (%97.6) 1 saatten az okumaya zaman ayırmaktadır.

- Son bir yıl içinde okunan kitap sayısı bakımından, 1-5 arası sayıda kitap okuyanların çoğunluğunu ikinci sınıf öğrencileri oluşturmakta, 6-20 arası sayıda kitap okuyanların çoğunluğunu üçüncü sınıf, 20 ve üzeri kitap okuyanların çoğunluğunu ise 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

- 4. Sınıf öğrencileri diğer sınıflara kıyasla % 82.3'lük oranla okumayı zor ve sıkıcı bulmaktadır.

- Zorunlu harcamalar dışında bir miktar parası ile ne alacağına ilişkin olarak 1,2 ve 3. Sınıf öğrencileri çoğunlukla giyecek tercihinde bulunurken, en çok kitap alma oranı 4. Sınıf öğrencilerine aittir.

- Kütüphanelere gitme sıklığı bakımından sınıflara göre tüm katılımcıların kütüphaneye nadiren gittikleri ve bu oranın en fazla ikinci sınıflarda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Günde ortalama tv izleme süresi bakımından >3 saatten daha fazla izleme oranı ikinci sınıflarda yüksek bulunurken, 2-3 saat izleme oranı birinci sınıflarda ve 0-5 saat 4. Sınıflar yüksek çıkmıştır. 3. Sınıflar en az izleme oranına (<0.5 saat) sahiptir.

- Boş zaman değerlendirme bakımından ikinci sınıflarda tv izleme yüksek bulunurken diğer sınıflarda ise müzik dinleme etkinliği yüksek çıkmıştır.

KAYNAKLAR

AKSAÇLIOĞLU, A.G., & YILMAZ, B., (2007).

Öğrencilerin televizyon izlemeleri ve bilgisayar kullanmalarının okuma alışkanlıklarının üzerine etkisi. Türk Kütüphaneciliği 21, (1):5

ARI, E., & DEMİR, M.K., (2013). İlköğretim

bölümü öğretmen adaylarının kitap okuma alışkanlıklarının değerlendirilmesi. Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1(1), 116-128

ARICI, A.F., (2005). İlköğretim ikinci kademe

öğrencilerinin okuma durumları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum, Atatürk Üniversitesi

ARSLAN, Y., ÇELİK, Z., & ÇELİK, E., (2009).

Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının belirlenmesi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı:26, s. 115-116

BAYRAM, S., (2001). Türkiye’de Kitap Okuma Alışkanlığı. İstanbul: Tanburacı Matbaacılık

BURLEY, J.E., et al., (1984). A Report on the Reading Habits of College-Aged Senegalese Students. Paper presented at the Annual Meeting of the International Reading Association (May 6–10). Atlanta, GA

CAN R., TÜRKYILMAZ M., & KARADENİZ A., (2010). Ergenlik Dönemi Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıkları. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 3, Aralık, s. 1-21

ÇAKMAK, T., & YILMAZ, B., (2009). Okul öncesi dönem çocuklarının okuma alışkanlığına hazırlık durumları üzerine bir araştırma: Hacettepe Üniversitesi Beytepe Anaokulu Örneği. Türk Kütüphaneciliği 23 (3), 489-509

DÖKMEN, Ü., (1990). Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Okuma Becerileri, İlgileri, Okuma ve Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. 23 (2), 394-418

DÖKMEN, Ü., (1994). Okuma Becerisi, İlgisi ve Alışkanlığı Üzerine Psiko-Sosyal Bir Araştırma. İstanbul: MEB Yayınları

ERSOY, A., (2007). Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıkları. Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu, 24-26 Ekim 2007, Ankara. Bildiriler. Ankara: H.Ü. Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

- ESGİN, A., & KARADAĞ, Ö., (2000).** Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı. Popüler Bilim Dergisi
- FİLİZ, K., (2004).** Gazi üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan öğrencilerin meslekle ilgili okuma ve araştırma alışkanlıkları, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2), 234
- GEÇGEL, H., & BURGUL, F., (2009).** Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Okuma İlgi Alanları (Çanakkale Örneği). Tünav Bilim Dergisi. 2 (3), 341-353
- GÖMLEKSİZ, M.N., & TELO, A., (2003).** “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığı (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği)”. I. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi. 15-17 Mayıs. Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi. ss.356-364
- GÖMLEKSİZ, N., (2004).** Geleceğin Öğretmenlerinin Kitap Okumaya ilişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Elektronik Dergisi, 1(1)
- GÖNEN, M., (2007).** Öğretim boyunca okuma alışkanlığı, okuma kültürü ve okullarda uygulama sorunları toplantısı; MEB Yayınları, s. 61
- GÖNEN, M., ÖNCÜ, E.Ç., & İŞİTAN, S., (2004).** İlköğretim 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının incelenmesi. Milli Eğitim Dergisi, Sayı 164
- HUGHES-HASSEL, S., & LUTZ, C., (2006).** What do you want to tell us about reading? A survey of the habits and attitudes of urban middle school students toward leisure reading. Young Adult Library Services, 4, 39-45
- KOÇ, S., & MÜFTÜOĞLU, G., (2008).** Dinleme ve okuma öğretimi. Erişim adresi: www.aof.anadolu.edu.tr/kitap/IOLTP/2277/ unite04.pdf, Erişim tarihi: 10.11.2012
- KOLAÇ, E., (2007).** Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuyucu Profilleri. VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, s.1-21
- KORKMAZ, B., (2008).** Okuma eğitimi Türkçe öğretimi, (Edit. Attila Tazebay-Süleyman Çelenk), Ankara: Maya Akademi Yay.
- MCNINCH, G.W., & STEELMAN, P., (1990).** Perceived Reading Status of Teacher Education Students. Reading Improvement, 27 (3), 203-206
- ODABAŞ, H., ODABAŞ, Z.Y., & POLAT, C., (2008).** Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığı: Ankara Üniversitesi örneği. Bilgi Dünyası, 9(2), 432, 435, 439
- OLSON, M. W., & GILLIS, M., (1983).** Teaching Reading Study Skills and Course Content to Preservice Teachers. Reading World. 23(2), 124-133
- ÖZBAY, M., BAĞCI, H., & UYAR, Y., (2008).** Türkçe öğretmeni adaylarının okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9 (15), 119
- PEKKANLI, İ., & KARTAL, E., (2010).** Yabancı dil öğretmen adaylarının anadil ve yabancı dilde okuma alışkanlıkları üzerine bir araştırma (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi

- Örneği). Zeitschrift Für Die Welt Der Türken Journal Of World Of Turks, 2(3), 93
- SARACALOĞLU, A.S., BOZKURT, N., & SERİN, O., (2003).** Üniversite Öğrencilerinin Okuma İlgileri ve Alışkanlıklarını Etkileyen Faktörler, Eğitim Araştırmaları, 4 (12), 149-157
- SARACALOĞLU, A.S., & KARASAKALOĞLU, N., (2011).** Sınıf öğretmeni adaylarının okuduğunu anlama düzeyleri ile çalışma ve öğrenme stratejilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, Eğitim ve Bilim, 36 (161), 99-100
- SELVİ, İ.İ., (1998).** Okuma alışkanlığı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Dergisi, 4, 165-178
- SEMERCİ, Ç., (2002).** Türk Üniversitelerinde Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıkları. Eğitim ve Bilim, 27(125), 36-43
- SUNAY, H., & GÜNDÜZ, N., (1994).** Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni ve spor adamı yetiştirme politikası, Çağdaş Eğitim, 19 (199), 39-43
- ŞAHİN, A., (2010).** Türkçe öğretmen adaylarının Kütüphaneleri kullanma durumları, Turkish Studies, 5(4): 1450
- TEL, M., ÖCALAN, M., RAMAZANOĞLU, F., & DEMİREL, E.T., (2007).** Bazı sosyo-ekonomik değişkenlere göre beden eğitimi ve spor bolumu öğrencilerinin okuma alışkanlıkları. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17 (1), 185-199
- TEMİZKAN, M., & SALLABAŞ, M.E., (2009).** Öğretmen adaylarının okuma ve yazmaya yönelik tutumlarının karşılaştırılması. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 8(27), 158,170
- TOSUNOĞLU, M., (2002).** Türkçe öğretiminde okuma alışkanlığı ve çocukların okuma eğilimleri. Türk Dili (609/Özel Sayı: Dil Bayramının 70. Yılı), 9, 547-563
- UNGAN, S., (2008).** Okuma alışkanlığımızın kültürel altyapısı. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(1), 219
- YILMAZ, AYDIN, Z., (2006).** The Reading Habit of Elementary School Teacher Candidates. Elementary Education Online, 5(1), 1-6, 2006. İlköğretim Online, 5(1), 1-6, 2006. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr/vol-5say1/v5s1m1.PDF> Erişim Tarihi.23.06.2014
- YILMAZ, B., (2002).** Ankara’daki İlköğretim Öğretmenlerinin Okuma ve Halk Kütüphanesi Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma. Türk Kütüphaneciliği 16(4), 441 -460
- YILMAZ, M., (2009).** Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Üzerine Bir İnceleme (Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü Örneği) Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(37), 144-167
- YILMAZ, M., & BENLİ, N., (2010).** Sınıf öğretmeni adaylarının okuma alışkanlığına Yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre İncelenmesi, Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1), 282
- YILMAZ, Z.A., (2006).** Sınıf öğretmeni adaylarının okuma alışkanlığı. İlköğretim Online, 5(1), 2.